

4. Офіційний сайт проекту «Ведення бізнесу 2015» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://russian.doingbusiness.org/data/exploreconomie>.

5. Цимбалюк І.О. Податкове навантаження, як критерій ефективності ведення податкової політики / І.О. Цимбалюк, Н.В. Вишневська [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>.

Скобляк Т.І.

*Студентка групи Ф-31 факультету фінансів
Тернопільського національного економічного університету*

РОЗДУМИ МАЙБУТНЬОГО ФІНАНСИСТА

Суспільство перебуває в безперервному русі, існує багато теорій щодо його розвитку. На мою думку, найвірогіднішим є спіралевидний розвиток суспільства – ми повертаємось до минулих етапів, але вони мають суттєві, якісно-нові відмінності. На початку зародження суспільства, коли ще не було держав, існували племена, громади, які самі організовували свій побут, створювали свою примітивну (праобраз теперішньої) фінансову систему. З початком виникнення держав щоразу починається процес централізації, тобто зосередження влади в одних руках чи обмеженому колі осіб, централізація грошових коштів через податковий механізм.

Суспільство пройшло всі етапи становлення відособленої системи влади та дійшло до своєї межі, а точніше до ринкової економіки, яка не потребує сильної централізованої влади. Тобто суспільство проходить етапи свого становлення, удосконалення і те, що було потрібне в минулому немає такої необхідності для сьогодення. Фінанси в даних процесах відігравали одну з головних ролей. Адже є невід'ємною частиною життєдіяльності людини. Ті, хто зрозуміли механізм їхньої дії, змогли зрозуміти механізм дії самого суспільства.

Аналізуючи світові тенденції розвитку, майбутнє за децентралізацією. На це є кілька причин, а саме: ринкова економіка, основою якої є конкурентно спроможні, вільні товаровиробники; високий ступінь недовіри серед населення щодо ефективності дій влади; ініціативність громадськості, яка хоче брати участь в державному процесі. Як писав С.І. Юрій у одній із своїх статей «Ось чому політичні партії і суспільні рухи, що обрали за мету прогрес і

свободу, освіту та культуру, народне самоуправління, завжди стояли і стоять за розвиток місцевого самоврядування та розширення його функцій».

Ми знову повертаємось до децентралізації. Але це вже не прадавні громади, а якісно новий рівень: освічені, фінансово грамотні люди, які вміють організувати владу на місцях, створити свої бюджети, синхронізувати в часі доходи та видатки. А найголовніше вони направляють кошти туди, де вони вбачають найдоцільніше їх використати, а не виконувати доручення зверху, які не мають відношення до реального стану речей. Колись у статті за 2004 р. С.І. Юрій писав про наш народ так: «Пересічні ж громадяни не квапляться «самокеруватись», напевне, вважаючи за ліпше, як і колись, бути об'єктами чиновницьких благодіянь. А, можливо, багатівікова відсутність державності та героїчна боротьба за неї породили не в одному поколінні українців культ держави, непохитну віру в її всесильність, готовність жертвувати власними інтересами заради неї.» Та минуло вже більше 10 років і за цей час ми пережили достатньо багато і це виховало нас як народ. Як громадськість, яка потребує змін і не боїться бути їх причиною.

Україна старанно працює та вдосконалюється, переймає досвід зарубіжних країн. Важливо зрозуміти: те, що є дієвим в інших країнах не завжди є ефективним в нашій державі. Успіхом буде, коли ми віднайдемо саме ті реформи, які будуть дієвими у нас. Працюючи в напрямку децентралізації уряд вже здійснив декілька прогресуючих кроків. Таких як реформа децентралізації фінансових ресурсів (більшість мобілізованих коштів залишаються на місцях), адміністративно-територіальна реформа, реформа житлово-комунального господарства та інші.

На мою думку, найцікавішою реформою, яка реально спрацює в нашому суспільстві, є бюджети участі, коли громадяни також беруть участь у визначенні напрямів спрямування коштів бюджету. В Україні ця нова реформа успішно пройшла в Черкасах, Чернігові, Вінниці, Сумах, Запоріжжі. В середньому кожне місто виділило близько 5 млн. грн. на реалізацію даної реформи, за цю суму можуть бути реалізовані великі (до 1 млн. грн.) та малі (до 200 тис. грн.). Це не є надзвичайно великою сумою, але ці кошти дали реальний результат і вже в містах, які провели реформу можна спостерігати суттєве покращення тих проблем, які цікавили людей. До прикладу,

реконструкцію харчоблоку в школі та благоустрій пляжу (м. Вінниця), соціальне таксі (м. Чернігів).

Ця реформа показує, що люди готові реально діяти і їм не байдуже до долі власного міста.

Ідея громадських бюджетів належить Бразильській робітничій партії, головним гаслом якої було «Низи вирішують, що робити верхам» ще в 1989 р. Ця ідея не є революційно новою, але вперше було запропонований реальний спосіб її досягнення: звичайні громадяни шляхом голосування обирають на що мають бути витрачені державні кошти, а саме їхні кошти, як платників податків. Коли люди реально бачать куди і на що йдуть гроші, то податковий тягар вже не здається таким важким і в них все менше причин ухилитися від його сплати.

Отже, новим витком розвитку суспільства є децентралізація. Це саме те, чого потребує наша держава сьогодні. Цілком вірогідно, що вже через декілька десятиліть ми знову можемо повернутись до часткової централізації, але це вже буде зовсім інший, якісно-новий її рівень.